

Leren voor Innoveren

'If you think education is expensive, try ignorance'

(toegeschreven aan zowel Andy McIntyre als Derek Bok)

De Nederlandse bevolking vergrijst. Straks moeten we met een kleiner aantal actieve mensen de economie draaiend zien te houden. Dat kan alleen als we heel productief zijn en de zaken heel slim aanpakken. Dat was de kern van het betoog dat Robbert Dijkgraaf, president van de KNAW, op 1 juni jl. hield in het achtuurjournaal van de NOS, in een item over het belang van wetenschap en innovatie voor de samenleving. Eerder stelde hij al, in Management Team van 26 maart jl., dat onze investeringen op die gebieden achterblijven. We zouden volgens hem al veel kunnen winnen door de drie elementen van de kenniseconomie – onderwijs, wetenschap en innovatie – bij elkaar te brengen en als één samenhangend cluster te behandelen. Opleiding, kennis en innovatief c.q. verdienend vermogen zijn nu eenmaal onlosmakelijk met elkaar verbonden en zouden ook op die manier door de overheid moeten worden behandeld. 'Culturen, landen en bedrijven die niet in kennis investeren houden op te bestaan.' Aldus Dijkgraaf in NRC Handelsblad 1 maart 2009. Hoe kunnen we een en ander invullen?

Een aantal auteurs wijst ons de weg in dit nummer dat als rode draad heeft:

- voor innovatie zijn excellent onderzoek en excellent onderwijs nodig;
- hiervoor zijn mensen nodig met excellente bekwaamheden;
- hiervoor is excellent en innovatief personeelbeleid c.q. leerbeleid nodig.

Terwijl over het gehele nummer bekeken een licht accent ligt op het perspectief 'Leren voor Innoveren', laten de auteurs ieder voor zich hun licht schijnen op de aanpak van een of meer elementen van de kennisdriehoek: innovatie, wetenschap/onderzoek/R&D en onderwijs/opleiden/leren.

Dany Jacobs doet dat in de meest brede zin. In 29 observaties schetst hij hoe de wereld van *innovatie* eruit ziet en wat een en ander betekent voor de organisatie van *onderzoek* en *onderwijs*.

Myhrvold laat zien hoe de wereld van *onderzoek en ontwikkeling* georganiseerd zou kunnen worden als een activiteit met winstoogmerk, met als gevolg een explosieve stijging van het aantal *uitvindingen*.

Van Buuren, Haaker, Janssen & Burger bekijken welke *competenties* nodig zijn om succes te kunnen boeken met *networked innovation*, open innovatie met ICT binnen de dienstensector. Aguirre, Post & Hewlett pleiten voor innovatie in het *personeelbeleid* van ondernemingen, met als speerpunten: onderscheidende capaciteiten, sneller presteren, leiderschapsontwikkeling en een talentbevorderende cultuur.

Martin & Schmidt beschrijven hoe organisaties *toptalent* kunnen *vasthouden* en in staat kunnen stellen zich verder te *ontwikkelen*.

Sobel voert de commando op als model voor de *ontwikkeling* van mensen en teams. Sprenger ten slotte gaat in op de vraag hoe binnen de politieorganisatie vakmensen in staat gesteld kunnen worden om met elkaar en met partners uit andere maatschappelijke organisaties *slimmer te werken* en hoe de zo ontwikkelde vernieuwingen ook verankerd kunnen worden zodat collega-vakmensen ze kunnen overnemen.

Het mag wat kosten, dat slimmer gaan werken en al die vernieuwingen, want domheid kan ons een stuk duurder komen te staan (McIntyre/Bok) en het einde van ons bestaan inluiden (Dijkgraaf).

Peter Schramade